

biz hayatın
bağımsızlığını
korumak için
çalışan
emekçileriz
m. kemal

Türkiyede kurtuluş

TÜRK İŞÇİLERİNİN GAZETESİ - sayı 13

MİLLİ KURTULUŞ SAVAŞIMIZ'da

ANADOLU KADINI

Türk Parasının Değeri Düşüyor

Türkiye'de büyük bir para darlığı çekilmektedir. Altın-ın değeri düşmekte küçük tüccar, esnaf ve imalatçı bonolarını ödeyemeyip protesto yemektedir. Bu para darlığı en son kabul edilen Personel kanununun bütçeye getirdiği 4,5 Milyar lira yeni açıklama daha da korkunç bir durum almaktadır.

Şimdiye kadar memleketi Amerikalılara ve Avrupalılara "yardım almak" için peşkeş çeken, hatta kıyılarımızı parsel parsel satan ve ülkemizi Amerikan ve NATO üsleri haline getiren Demirel ve AP iktidarı şimdi bu sevgili dostlarından da yardım alamamakta ve çözüm yolu olarak altın karşılığı olmayan para basma yoluna gitmeye mecbur kalmaktadır. Bu da zaten değeri son zamanlarda düşürülmüş olan Türk lirasının değerinin tamamıyla düşmesi Türkiye'nin döviz durumunun kötüleşmesi ve dış ticaretin, sanayinin ölmesi demek olacaktır.

Büyük tüccar ve parabalalarında bu durumdan tedirgin olmakta ve şimdiden hükümeti döviz konusuna bir çare bulması ve kendi ticaretlerinin mahv-olmaması için uyarmaktadırlar. Zaten bu yolda İŞ-BANKASI etrafında toplanmış kodamanlar hükümete gizli bir rapor göndererek menfaatlerinin korun-

ALMANYADA BIRYIL EVVEL HİSSESİ SENETLERİ SATILAN MOTOR FABRİKASININ TEMELİNDE OTLAR YIKŞERDİ !.. (Resimde görüldüğü gibi)

masını hükümetten isteyenler içinde ilk yeri kazanmışlardır.

Hükümet ve Para babalarının ortak yaptıkları görüşmelerden sonra alınacak tedbir olarak gözleri "Almanya'ya, biz Türk işçilerinin dövizine" dikilmiş ve Türk işçisinin Türkiye'ye döviz göndermesi için gerekli bütün tedbirlerin alınması kararlaştırılmıştır. Bu tedbirlerden olmak üzere Türk işçisinin Türkiye'ye eşya, araba vs. sokması çeşitli şekillerde önlenmiş, Türkiye'ye döviz getirin propagandası yapılarak bizleri döviz makinası

yapmağa kalkışmışlardır. Şöyle bir düşünersek, eskiden permi hakkımız vardı kaldırıldı, bir araba götürme hakkımızı yeni gümrüklerle, fonlar imkansız hale getirildi, Pasaportları eskiden para almadan uzatırlardı şimdi 69 D. Mark ödemek mecburiyetinde bırakıldık. Tüm bunlar Türkiye'de bir avuç zenginin milyonlarına milyon katmaları için hükümet tarafından yapılmaktadır.

Şimdi bu zengin patronlar bunlarla da yetinmeyip Türk işçisinin dövizini çekmek için yeni tuzaklar kurmaktadır. Bunlardan biri "yeni fabrikalar" kuracağız diye hisse senetleri çıkartıp, büyük vaadlerle Almanyada Türk işçileri ne satışa çıkartmışlardır. Bunun bir örneği Vehbi Koçun Almanyada sırf döviz çekmek için sattığı hisse senetleridir.

Bu şekilde "yeni fabrikalar kurulacaktır" diye hisse senedi satan çok gördük. Bundan bir sene evvel hükümetin kendisi, Vehbi Koç ve Avrupa emperyalistleriyle kurmak istediği fabrikaların hisse senedini satışa çıkardı ve sattı. Bu fabrikalardan biri olan Motor fabrikasının törenlerle sırf rey toplamak için temeli atılıp şimdi yerinde otlar bittigini yandaki resimde görmekteyiz. (Bu resim 28 Temmuz 1970 tarihli Milliyet'te yayınlandı)

Bizim binbir zorluklarla biriktirdiğimiz marklara göz diken burjuva hükümetinin ve para babalarının kurdukları tuzaklara düşmeyelim, onların oyunlarına gelmeyelim. Bizi döviz makinası haline getirmek isteyenlere karşı hep birden karşı koyalım.

İŞÇİ SINIFI YILMADAN SAVAŞACAKTIR

İşçilerin istedikleri sendikada örgütlenme, grev ve toplu sözleşme hakkını yok eden, ve DISK'i ortadan kaldırmaya yönelen bir AP-Türk-İş ittifakı olan sendikalar kanunu, sıkı yönetim altında işçilerin direnişe geçemeyeceğinden faydalanan AP-nin oylarıyla meclislerden geçmiş ve kanunlaşmıştır. İktidar bu sorumsuz hareketiyle, 16-17 hazirandaki dev işçi hareketini görmemezlikten gelerek alalecele çıkarttığı bu kanunla, sıkı yönetim kalkar kalkmaz doğacak olan olayların sorumluluğunu daha şimdiden üzerine almış olmaktadır. Türk işçisi kendi devrimci hareketini baltalayacak olan böyle bir kanunu yürürlüğe koydurmayacak ve bu kanunun kaldırılması için sonuna kadar direneceklerdir.

Bu arada Türk işçi sınıfının savaşını sonuna kadar destekleyeceğini söyleyen Uluslararası Kimya, Maden, ve Basın iş-

çileri sendikası cumhurbaşkanı Sunaya telgraflar çekerek böyle anti-demokratik bir kanunun veto etmesini istemişlerdir.

İşçi sınıfının ve Tüm emekçilerin daima yanında olan ve onların eylemlerini örgütleyip yürüten Türkiye İşçi Partisi genel yönetim kurulu toplanarak sıkı yönetimin kaldırılması ve sendikalar kanununun iptali için Anayasa mahkemesine müracaat etmeye karar vermiştir.

Türk işçisinin geçtiğimiz aylardaki çav direnişi orta ve küçük burjuvayı da etkilemiş, CHP ve BP işçinin demokratik haklarını elinden alan bu kanunun iptali için anayasa mahkemesine baş vuracaklarını bildirmişlerdir.

Doğu'da Zulüm ve Susuzluk !

Güneydoğu Anadolu illerimiz de görülmemiş bir kuraklık hü küm sürmektedir. Diyarbakır, Mardin, ve Siirt'in birçok il çe ve köylerinde halk içmek için çamurlu su dahi bulamamak ta ölümler yakanmadan gömülme ktedir. Bütün bölgeyi bulaşıcı hastalık tehlikesi kaplamakta, Diyarbakırda 8 çocuğun kızamık tan öldüğü bildirilmektedir.

Her zaman olduğu boş laflarından birini savuran hükümet "susuzluk hemen giderilecek tir" demişse de köylüler susuz luktan kırılmakta, köylere gön derilen su dolu tankerler de 350 - 400 liraya satılmakta dır. (Bu tankerler hükümet ta rafından gönderilmekte ve sö züm ona halka bedava verileme si gerekmektedir.)

Güneydoğu illerimizde bu se ne büyük bir kuraklık olacağı hükümet tarafından biliniyor du. Çünkü bu sene bu illerimiz e düşen yağmur miktarı her sene düşen yağmur miktarının üçte biri kadardı. Bunun da büyü k bir kuraklığa yol açacağı açıkça biliniyordu. Hükümet bü tün bunları bildiği halde ve bir çok köy muhtarlarının uyar malarına rağmen Güneydoğu il lerinde gerekli hiçbir tedbir almamış, köylüyü ölümlerle başba şa bırakmıştır. Hatta Çınar il çesinin Bıganlı köyü sakinle ri 1969 seçimlerinde her sene olan kuraklıktan dert yanarak kendilerine su getireceklerini vaad eden AP ye reylerini vermiş seçimden sonra ne su nede AP den bir kimse köye uğ ramamıştır! Köylüler şimdi "AP seçimlerde bundan böyle bizim bitimizi bile alamaz demektedirler.

Yurdumuzun senelerden beri şimdiye kadar gelmiş geçmiş bütün iktidarlar tarafından en çok ihmal edilen, üvey evlat muamelesi yapılan bölgesi Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgesi dir. Bütün iktidarlar CHP-DP-AP hepsi doguya baskı ve zulüm götürmüşlerdir. Halkın dertleri nedir? İstedigi nedir? diye hiçbir iktidar uğraşmamıştır.

Kışın soğuk ve açlık, yazın kuraklık ve susuzluk bir sene ye mahsus değildir. Bunlarla her sene karşılaşılır. Halk Hükümetten ekmek, su, doktor, yol okul ister, hükümet ise Jandar ma komandolarıyla köyleri basıp, halkın bu haklı istekleri ni boğmaya çalışır.

Doğu halkına yapılan bu zul mün sona ermesi tüm emekçiler le birlikte Doğu halkında

MARDİNDE ÇAMURLU SUYU KAPIŞAN HALK

yoksulluktan, terörden kurtulması için mücadele eden tek parti Türkiye İşçi Partisidir. TEP Cumhurbaşkanına gönderdiği muhtıradan, doğuda kadınları erkekleri çirilçiplak soyarak arandığı, işkence yapıldığı komando hareketinin sona ermesini istedi ve meclisteği TIP milletvekilleri de doğuda Hal

ka yapılan işkence hakkında başbakanı hesap vermeye davet ettiler, fakat başbakan hesap vermekten kaçtı.

İşte böyle bir başbakan böy le bir iktidar, halk düşmanı bir iktidardır. Kurtuluş işçii sınıfı öncülüğünde tüm emekçi halkın iktidaridir. Bu uğurda hepimiz mücadele etmeliyiz.

afyon savaşı

Amerika'nın baskısı altında Demirel hükümeti Afyon ekimini 29 İlden 4 ile indirmiştir.

Amerikan adalet bakanı Mitchell hell; Türkiye afyon ekimini daha da kısıtlamadığı taktirde Ekonomik yönden cezalandırıl masını istemiştir. Mitchell senatoda yaptığı bir açıklamada Birleşmiş Milletler nezdinde Türkiye'ye yapılan baskıların yeterli olmadığını açıklamış ve "Nato nezdinde yeni bir teşebbüse geçtik. Burada daha sü ratli bir sonuç alacağımızı umuyoruz. Bu görüşmelerden istedigimiz sonuç alınmazsa her ne yapmak gerekiyorsa ona baş vuracağız" demiştir.

Amerikan adliye bakanı Mitchell, senato üyeleri ve Narkotik Büro şefi Ingersoll 'Türkiye'de Afyon ekici köylünün geçimini ve Türkiye'nin Döviz kaynağını kurutacak kararları alıp Demirel hükümetine tatbik ettireceğiz. Öte yandan yine Amerikan yetkili makamları, 'Türkiye'de Afyon kaçakçılığını idare eden Otel,

Gemi, ithalat ve ihracat sahipleri olan belli başlı 9-10 kaçakçılık şebekesi başının isimlerinin bilindiği fakat bunların yakalanma şansının çok az olduğunu beyan etmişlerdir.

Amerika'da gelişen ilerici gençlik hareketlerini boğmak için Sex, uyuşturucu madde kullanıma göz yumularak serbest bırakılmış gibidir. Gençlik, Vietnam'da harpten vazgeçilmesi ve Amerikanın Harp politikasından vazgeçmesi için kitle halinde protesto mitingleri tertip edeceğine LSD, Eroin, Eg rar gibi uyuşturucu maddeler kullanması ve Sex partilerini le, sosyal meselelerden uzak kalmaları Amerikan Monopolalarının ve Pentagonun her zaman başvurdukları çarelerdir.

Amerikan adalet bakanı ve Demirel hükümeti, Kimya sanayi için gerekli ham madde olan afyonun Türkiye'de ekimini men edeceklerine ve bundan Türk köylüsünü mesul tutacaklarına suçluları kendi bünyelerinde arasınlar.

DEMİREL !!!

Başbakan Süleyman Demirel, yaptığı suistimallerle ilgili olarak soruşturma yapılması için meclisin kurduğu komisyo na baskı yapılması hakkında tah kikat yapılması için karar aldırılmıştır. Böylece Demirel yaptığı yolsuzlukların hesabını millete vermekten kaç mıştır. Kurulan meclis komis yonunun 10 üyesinden 6 sı AP- li olduğundan Demirel için böyle bir kararı çıkartmak hiç te zor olmamıştır. Fakat ko misyonun diğer üyeleri meclise 13 sayfalık bir rapor ve rerek Demirellerin "Özel yük seliş Kolleji, Anter, Terakki ve Orma "şirketlerine 50 mil yon lira kredi sağladığını, belirtmiş, ve Demirelin AP-baş kanı olduktan sonra 50 milyon luk bir işini bir anda büyük bir fedakarlık gibi göstere rek devrettiği firmanın kardeş lerine ait olan Terakki şir keti olduğunu açıklamıştır.

Diğer yandan Trabzon ve kon ya senatörleri Ömer Hacıoğlu ve Özer Ölçmen Demirellerin 12 Milyon liralık yeni bir yolsuzluğunu bularak meclise soruşturma yapılması için ye ni bir önerge vermişlerdir.

Demirelin ve biraderlerinin yolsuzlukları dış basında da yer almaktadır. Vaşigtonda çı kan Vaşigton Post gazetesi Türkiye hakkında yayınladığı bir yazıda Süleyman Demirelin günlerinin sayılı olduğunu bildirmektedir.

işçi direnişi

Grev hakları ellerinden alınmış olan İstanbul işçile ri yeni mücadele metodları bularak mücadelelerine devam ediyorlar.

"Topkapı'da General-Elektrik fabrikasının 400 işçisi işverenin toplu sözleşmede anlaşmaya yanaşmamasından, vi zite kağıdı alarak doktora çıkmak yoluyla pasif direnişe geçmişlerdir. Diğer yandan sendikanın "ücretlere 4 lira zam" "Giyim yönetmeliğinin ta dili" "Kıdem tazminatlarının 20 güne çıkarılması" "Yemek pa ralarının 4 liradan 5 liraya çıkarılması" "Birer derecelik artış ve tehlikelik zammı isteklerinin işveren tarafın dan kabul edilmemesi üzerine Devlet Su İşleri bünyesinde 120 iş yerinde çalışan 17 bin işçiden 14 bin önümüzde ki haftadan itibaren greve gideceklerdir.

ORTAK PAZAR

Bundan elli yıl önce kovduğumuz emperyalizmin bugün yurdumuza bir giriş şeklide Ortak Pazardır. Ortak Pazar iktisaden kuvvetli olan altı Avrupa devletinin Alman ya, Fransa, İtalya, Hollanda, Belçika ve Lüksemburgun geri kalmış veya siyasi bağımsızlığına yeni kavuşmuş iktisadi bunalımlar içinde olan ülkeleri rahatça sömürebilme leri için kurdukları yeni bir tuzaktır. Bu altı devlet kendi aralarında iktisadi bir birlik kurarak karşılıklı mal mübadelesinde gümrük duvarlarını kaldırmakta, ticareti ve sermayenin akışını kolaylaştırmaktadırlar. Bu durumda para ve sanayinin iç içe geçtiği finans kapitalin gelişmekte, kapitalizmin en yüksek durumuna erişilmektedir.

Ortak Pazarın esas kuruluş nedenleri 1949-1950 sene lerine, Amerikanın Avrupada kendisine sadık, üzerindeki yüklerin bir kısmını alabile cek bir blok yaratma düşün cesi zamanına kadar uzanır. O zamanlar Amerika Batı-Avru padaki faşizme karşı savaşta gelişmiş olan ilerici ve sos yalist hareketi bogmak ve sosyalist ülkelere karşı bir karakol görevi yapabilmesi için NATO'ya bağlı askeri ve politik mahiyette batı Avru pada bir birliğe gidilmesini istedi. Fakat böyle bir bir likte batı almanyanın ağır basacağını bilen Fransa bir liğin kurulmasına karşı çıktı. O zaman kurulması düşünülen bu birliğin adı Avrupa Ortak savunma birliği idi. Dada sonra Amerika bu emeli ni Ortak pazarı kurdukmakla gerçekleştirdi. Ortak pazar kurulduktan sonra arasında Amerikayla bazı menfaat ayrılıkları domaya başlamıştır. Çünkü Avrupa da Amerika gibi geri kalmış ülkeleri sömürmek istiyordu. Fakat bu çeliş ki bugün pek önemli değildir. Çünkü Amerika Avrupaya yaptığı yatırımlarla ortak pazar ülkelerinin otomobil, kimya ve elektronik gibi sanayi dallarına hakim olmuş durum da dir.

Ortak pazar ülkelerinin kendi aralarında da çelişki ler vardır. Mesala Batı Alman yanın durmadan iktisaden kuvvetlenmesi ve politik olarak ilk sırayı işgal etmesi fran sanın işine gelmemektedir.

Fransa sık sık bu yüzden ortak pazarın sonunun geldiğini söyler.

Bu gün monopolleşmiş Avru pa kapitalistleriyle rekabet etmemiz diye bir şey mevzu bahis olmazken, bu durumda Ortak Pazara girmek daha geliş me çağında olan sanayimizin katliamı olacaktır. Bu bundan 50 sene evvel başımızdan attı gımız kapütilyasyonların baş ka bir adla ve görünüşle tek rar içimize gelmesidir. Ortak pazara girmek Türk halkı na hiç bir fayda sağlamamakta dır. Bundan kendilerine çıkar sağlayacak olanlar bugün yur dumuzda emperyalizmle iş bir liği halinde olan bir avuç zenginler topluluğu, büyük bur juvazidir. Çünkü bunlar yar dım adı altında, geçiş dönemi denilen ve durmadan 10 sene mi 20 senemi olsun diye tartışılan dönemde Ortak Pazar ülkelerinin kendilerine uy gun düşecek şekilde yatırımlara sarf edilmesi için veri len kredilerde gözleri olma sıdır. 1950 lerde gözünü Ame rikan Dolarına diken bu soy guncular Amerikan dolarını alabilmek için Anadolu evlat larını Kore'ye Amerikan men faatleri için yollamışlar ve binlerce vatan evladının ölü müne sebep olmuşlardır. Şimdi de yine aynı kişiler Mark'la rı alabilmek memleketimizin iktisadının ölüm fermanına evet demektedirler.

Ortak Pazara girer girmez Türkiye'nin başına gelecekle ri iktisat profesörleri söy lemişlerdir: Biz biri bir li raya imal ederken, bugün tama miyle otomatikleşmede olan Avrupa birini bir kuruşa imal edecek ve gümrük duvarları da olmadıgından rahatça malları nı memleketimize sokup satışa çıkaracaktır. Bir kuruşla bin kuruşluk mal rekabet edecek!! Bu misaller çoğalabilir.

Yine yetkililerin açıkladığı na göre, Ortak Pazara girildi ği takdirde, Ereğli Demir-Çelik fabrikaları duracak, kim ya, azot ve bir çok sanayi dalları sönecektir. Türkiye o zaman tam ortak pazarın pa za rı haline gelmiş olacaktır.

Yalnız küçük bir azınlığın çıkarı için memleketimizin çıkarlarını feda etmeyelim. Ortak pazara girmek için mücadele her Türk'ün görevidir.

Milli Kurtuluş devrimi, milli kurtuluş savaşının en yüksek aşamasıdır.

Her devrimin, bu arada milli kurtuluş devriminin temel meselesi, devlet hakimiyetini ele geçirme meselesidir. Devlet hakimiyetinin yabancı monopollardan veya onlara aracılık eden kompradorlardan, baskı altında tutulmuş halkın vatansever, milli güçlerinin eline geçmesi, milli kurtuluş devriminin esas özelliklerinden birini teşkil etmektedir.

Her devrim gibi, milli kurtuluş devrimi de, belirli sosyal-ekonomik temeller üzerinde doğup gelişir, yürütücü güçlerinin, yani bu devrime aktif olarak katılan sınıfların, sosyal katların ihtiyaçlarının gerektirdiği spesifik ödevleri çözümler.

MILLİ KURTULUŞ DEVRİMİNİN ÖZELLİĞİ

Sömürge ülkelerinin ekonomisine ve politik hayatına tamamıyla yabancı emperyalizm hakimdir. Sömürücüler, her türlü siyasi özgürlük ve iktisadi bağımsızlık belirtisi ve kıpırtılarını gaddarca bastırıyorlardı. Bu memleketlerde çıkarları bulunan monopollar, milli ekonominin gelişmesine imkan vermiyor, bu ülkeleri kendileri için ham madde kaynağı haline getiriyorlardı.

Sömürge ve bağımlı memleketler, emperyalizmin stratejik rezervleriydi, zaman zaman dünya sosyalizm güçlerine karşı askeri sıçrama tahtası olarak kullanılıyordu. Bunlar emperyalizm için bitip tükenmez ham madde ve bedava insan gücü kaynaklarıydılar, monopolların mallarına geniş ve son derece elverişli pazarlardı.

Emperyalist monopollar, sömürge ve bağımlı ülkelerin siyasi hayatlarına da tamamıyla hakimdiler. İstedikleri kimseleri yönetici tayin ediyor, işlerine gelmeyen kimseleri iş başından uzaklaştırıyor, kendi çıkarlarına uygun kanunlar çıkartıyor, baskı altında tuttukları halklardı. Bu memleketlerin halkları en basit demokratik haklardan dahi yoksundular. Sömürge ve bağımlı ülkelerde politik ve ideolojik hayatın görünüşü şu idi: zulüm ve işkence, kamunsuzlukların türüsü, en basit demokratik hakların yokluğu.

Emperyalizm, sömürge ve bağımlı memleketlerde halklara en şiddetli, en insanlık dışı zulüm ve işkenceleri yaptık-tan, ekonomik ve politik hiçbir vermedikten başka, feodalizm ve hatta kölecilik devri ilişkilerinin illetkenleri olan büyük toprak sahipleri ile kabile reisleri başta olmak üzere bütün gerici iç kuvvetleri alabildiğine destekliyorlardı.

Bütün bunlardan dolayı emperyalizm, yabancı monopollar, mazlum halkların en büyük düşmanlarıdır. ve yine bunlardan dolayı, milli kurtuluş devrimleri antiemperyalisttir.

Milli kurtuluş devrimlerinin esas ödevi şudur: Yabancı emperyalizmin politik ve ekonomik hakimiyetine son vermek politik ve ekonomik bağımsızlığı elde etmek, bu suretle egemen milli devleti kurmak.

Fakat, feodalizmin ve feodalizmden önceki sosyal-politik ilişkilerin artıklarını ortadan kaldırmadan, monopolların hakimiyetine son verilmez. Çünkü, sömürge ve bağımlı memleketlerde bu ilişkileri sürdürenler, yani toprak ağaları ve kabile reisleri, emperyalizmin belle başlı sosyal dayanaklarıdır. Bu yüzden, milli kurtuluş devrimleri, aynı za-

manda antifeodaldir. Ekonomik ve politik gelişmeyi engelliyen burjuva öncesi sosyal-ekonomik formasyon artıklarını silip süpürmek, milli kurtuluş devrimlerinin en önemli ödevleri arasındadır.

Tarihin gerçek yaratıcılığı olan geniş halk yığınlarına milli kurtuluş devrimi etrafında birleştirmeden, bu derecede büyük ve karmaşık vazifelerin çözülmesi imkansızdır. Sömürge hakimiyeti artık halkın tamamıyla sökülüp atılması ve sosyal hayatı demokratikleştirmek, milli kurtuluş devrimlerinin en başta gelen ödevlerinden üçüncüsüdür. Bu suretle milli kurtuluş devrimleri demokratik bir karakter kazanırlar.

Bütün bu söylenenleri şöyle özetleyebiliriz: Milli kurtuluş devrimleri antiemperyalist, antifeodal ve demokratiktirler. Lenin'in belirttiği gibi, "demokratik ve yabancı esaretinden kurtulma ödevlerini" yerine getirirler.

Milli kurtuluş devrimlerinin demokratik, antiemperyalist ve antifeodal niteliğe sahip olmalarını aynı zamanda bu devrimi gerçekleştirmekle ödevli olan sosyal güçler, yani devrimin yürütücü güçleri de gerektirmektedir.

SOSYALİZM SÖZLÜĞÜ

ALTYAPI-ÜSTYAPI

Alt yapı, toplumun gelişmesinin belli bir aşamasındaki ekonomik temeldir. Üstyapı, toplumun, politik, hukuki, dinsel, artistik, filofizik görüşleri ile bu politik, hukuki ve öteki görüşlere uygun kurullardır. Her alt yapı, kendi mali olarak kendisine uygun düşen bir üst yapıya sahiptir. Eger alt yapı değişir ve ortadan kalkarsa, üst yapı da ardı sıra değişir ve ortadan kalkar; yeni bir alt yapı meydana gelirse, ona uygun düşen üst yapı da ardı sıra meydana gelir. Üstyapıyı yaratan alt yapıdır; ama bu hiç de üst yapının alt yapısını yansıtmakla yetindiği, pasif olduğu, alt yapısının akıbetiyle, sınıfların akıbetiyle, rejimin karakteriyle ilgileneceği anlamına gelmez.

Tersine, bir kez doğdumu, pek büyük bir aktif güç haline dönüşür, alt yapının biçimlenmesine ve pekişmesine aktif olarak yardım eder; yeni rejime, eski temeli ve eski sınıfları temizlemesinde ve tasfiyesinde yardımcı bulunmak için tüm tedbirleri alır. Üstyapı, üretime, insanın üretici çabasına doğrudan bağlı değildir. Üretime ancak dolaylı olarak, ekonominin aracılığıyla, alt yapının aracılığıyla bağlıdır. Bundan ötürüdür ki, üstyapı, üretim güçlerinin seviyesinde meydana gelen değişiklikleri hemencecik ve doğrudan yansıtmaz; ancak alt yapıda değişiklikler olmasından sonra, yani üretimdeki değişikliklerin alt yapı değişiklikleri içinde bir kez biçimlenmesinden sonra yansıtır.

insankardaşlarım

H.ATTILA KARATAŞLI.

Ülkemin içinde işçi, argatsın
Senden hakkın çalan milyonla
yatsın
Yıkıp kurtulmağa şahlanmış
atsın
Bunu söyleyecek dillerin
vardır

Kendi çıkarına düzen
kuranlar
Kanun, nizam diye halkı
soyanlar

Doğru söyleyişi
yalanlıyanlar
Bir hesap soracak yolların
vardır

Emek, alınteri senin
özündür
En büyük yeminin yorgun
yüzündür
Kurtuluş bekleyen son bir
sözündür
Şafakla açacak güllerin
vardır

Unutma ATA'nın izinden
giden
Her bir Devrim yaratacak
yeniden
Seni yoksun kılan çagdan
bilgiden
Bunu öğrenecek yerlerin
vardır

Ey insan kardeşim biraz
düşünsen
Sana yapılanı hele bir
bilsen
Kendi öz hakkını elde
görürsen
Tutup koparacak ellerin
vardır

S A P T I R M A

Söyleyin ey beyler bu yol nereye
Istikamet nere, kime gideriz
Ya bir bataklığa, ya bir dereye
Vallahı top yekün güme gideriz

Bırakalım dilenmeyi ellerden
hak yemeyi yetimlerden dullardan
Bize fayda gelmez kızgın çöllerden
El deryada bizler kuma gideriz

Düşman bu be ne ç sayar mı hatırı
Hasmını gülerək dize getiri
Bir ürkerse fincancının katırı
İşte biz o zaman şama gideriz

Şair: Hasan bu size yazıyor
Vatan ağır hasta, bunu seziyor
Zalim bizim derimizi yüzüyor
Biz hâlâ dost deyip ona gideriz
HASAN KARA

İSPANYADA TERÖR

Avrupa-daki faşist ülkelerden biri olan İspanya'da işçi sınıfı her türlü baskı ve teröre rağmen amansız bir savaş vermektedir. Pasif olarak işin bırakılmasının dahi yasağ olduğu Franko İspanyası'nda işçiler sayısız ve bazan haftalarca süren grevler yapmaktadırlar. Bilhassa Kuzey İspanyadaki Austrien maden ocaklarında yapılan grevler İspanyol işçisinin yalnız ekonomik ve sosyal haklar için savaşları değil faşizme karşı başkaldırmasıdır. Fakat Franko rejimi işçilerin bu haklı hareketlerini çok kere kana boğmaktadır. Ağustos ayının başında Granada'da grev yapan inşaat işçilerine ateş açılmış 3 işçi öldürülmüştür. Frankonun işçilere bu saldırısı Avrupa'da büyük tepki ile karşılanmış, Londra, Münih ve Frankfurt'ta binlerce işpanyol işçisi "İspanya evet Franko hayır" sloganlarıyla protesto yürüyüşleri yapmıştır.

İtalyada kriz

İtalya'da bir ay evvel genel greve giden işçilerin isteklerini hükümet yerine getirmemiş ve düşmüştür. Böylece doğan hükümet krizi bugünlere kadar sürmüştür. İtalyan işçileri Avrupa'da son senelerde en çok grev yapan işçi sınıfıdır. İtalyan işçilerinin sık sık grev nedeni, kapitalist dünyasında meydana gelen çalkantılar ve her gün pahalılaşılan hayat şartlarına karşılık işçi sınıfının yüksek ücret ve sosyal güvenlik taleplerinde bulunarak antikapitalist savaşın şiddetlenmesidir.

İtalya'da hükümet krizinin bu kadar uzun sürmesinin bir nedeni İtalyan sosyal demokratlarının şaşkınlığıdır. Sosyalistlerin ve proleter sosyalistlerin eyalet parlamentolarında Komünistlerle işbirliği yapmaları sosyal demokratları şaşırtmıştır. Sosyal demokratlar bunu önlemek için "ortanın solu" bir hükümet kurulmasını engellemişlerdir. Fakat sosyalistler ve proleter sosyalistler bu dayranışa aldırış etmemişler Komünistlerle yaptıkları işbir-

liği sonucunda üç eyalet parlamentosunda idareyi ellerine almışlardır. Hükümet krizi şekil olarak giderilmişse de İtalyan işçi sınıfının, şimdiye kadar yerine getirilmeyen haklarını almak için önümüzdeki günlerde daha büyük savaşlar vereceği muhakkaktır.

İngiltere

İngiltere'de liman işçileri iki hafta süren çetin bir grev sürdürmüşlerdir. İngiltere'de yeni seçilmiş olan hükümetin her türlü grev kırıcılığına rağmen işçiler yılmadan direnmışlerdir. Yapılan toplu sözleşmede patron teklifinden iki misli zam alınmışsa da bazı işçiler bunu yeterli bulmayıp greve devam etmek istemişlerdir. Liman işçilerinden sonra şimdi Maden işçileri, demir yolu işçileri ve deniz işçileri yeni zamlar istemekte, verilmediği takdirde greve gideceklerini bildirmektedirler.

Bon-Moskova

Federal Almanya dış işleri bakanı Moskova'ya giderek Sovyetler birliği hükümetiyle saldırmazlık anlaşması için görüşmelere başlamıştır. Şimdiye kadar ki Alman hükümetleri bu anlaşmanın imzalanması için Sovyetlerle görüşmeye yanaşmamıştır. Federal Almanya ile Sovyetlerin bu anlaşmayı imzalaması Avrupa'nın güvenliği bakımından büyük bir önem taşımaktadır. Bundan sonra Avrupa'da güvenliğin korunması için Avrupa çapında bir kongrenin toplanması eskiye nazaran kolaylaşacaktır.

Hirosima

Amerika'nın Hiroşima'ya attığı Atom bombasından ölen ve yaralanan yüzbinlerce insanın 25 inci senei devriyesinde N. Hikmetin bu kara gün için yazdığı bir şiiri sunuyoruz.

KIZÇOCUĞU

Kapıları çalan benim
kapıları birer birer.
Gözünüze görünemem
göze görünmez ölümler.

hiroşima'da öleli
oluyor bir on yıl kadar.
Yedi yaşında bir kızım,
büyümez ölü çocuklar.

Saçlarım tutuştu önce,
gözlerim yandı kavruldu.
Bir avuç kül oluverdim,
külüm havaya savruldu.

Benim sizden kendim için
hiçbir şey istediğim yok.
Şeker bile yiyemez ki
kaat gibi yanan çocuk.

Çalıyorum kapınızı
teyze, amca, bir imza ver.
Çocuklar öldürülmesin
şeker de yiyebilsinler.

N.HIKMET

—ATTF yön.kur.toplantısı— 15—16 agustosta!

Dostlar.

ATTF Genel Yönetim Kurulu olağan toplantısı 15 - 16 Ağustos Cumartesi ve Pazar günü Köln'de yapılacaktır.

ATTF'nin geleceği için önemli olan bu toplantıda son iç olaylar bütün incelikleriyle görüşülecek ve bir sonuca bağlanacaktır. Bu toplantıda fazla zaman kaybını önlemek ve zamanı en iyi bir şekilde değerlendirebilmek için her Örgüt kendi mahalli sorununu dile getirir bir rapor hazırlayıp ATTF Genel Yönetim Kuruluna sunmasını önemle istemekteyiz. Geçen Yönetim Kurulu toplantısında olduğu gibi olmamalı ve bu rapor ciddi şekilde hazırlanmalıdır.

Genel Kuruldan önce olan, yine bu toplantıda Tüzük değişikliği görüşülecektir.

Her geçen gün gelişen iç ve dış olaylar karşısında ATTF'nin çalışmalarının görüşüleceği bu toplantıya kulübünüz adına katılacak bir arkadaşın, verilen saat ve günde KÖLN'de bulunmasını muhakkak sağlayınız.

Tekrar ediyorum, bu toplantı önemlidir, herşeyden evvel buna öncelik tanımak zorundasınız.

Tüzüğümüz gereğince her Örgütten bir kişi Genel Yönetim Kuruluna katılacaktır, hatırlatırım.

helinizin mücadelesinde başarılar diler, sevgi ve saygılarıma sunarım.

(Not) Buluşma yeri ve saat:

5 Köln 1, Roon str.102

15 Ağustos Cumartesi saat 1000 da

Metin Gür
ATTF Y.K.A.
Başkan

türkiyede işçi ve sosyalist hareketleri

DEVAMI VAR

İkinci Meşrutiyet devriminden sonraki işçi grevleri

İLK SOSYALİST KURULUŞLAR İLK SOSYALİST PARTİLER

Ote yandan hükümet, yabancı kumpanyaların isteklerine uyarak, grevciere karşı askeri kuvvet kullanıyordu. Askerler, demiryolları istasyonlarını, telgrafhaneleri işçilerin elinden alıyor, eli geçirdiği işçileri de hapsediyorlardı. Zonguldak kömür havzasına, Ereğli kömür ocaklarına, Balıca madenine, Aydın ve Punta istasyonlarına asker ve cendarmalar gönderilmiş, bunlarla işçiler arasında çarpışmalar olmuştu. Punta (İzmir) demiryolu işçileri cendarmaları sararak, onlardan, tevkil ettikleri işçileri serbest bırakmalarını istemişlerdi. Bu çarpışma sırasında birkaç işçi yaralanmış, bir işçi ölmüştü. İzmir valisi, bu olaylar üzerine daha fazla kuvvete ihtiyacı bulunduğunu hükümete bildirmiş, bunun üzerine Mecidiye zihni İzmir'e giderek, karaya asker çıkarmıştı.

Hükümet, grev yapılmış her yere asker gönderiyor, yabancı kumpanyalara yaranmak için grevleri askeri kuvvetle bastırıyordu.

"İttihat ve Terakki" hükümeti, Batılı kumpanyalarla birlik olarak, işçi sendikalarına karşı da saldırıya geçmişti. Zaten, alman kapitalistlerinin kışkırtması ve Adliye Bakanlığında danışmanlık eden alman kontu Ostrogo'nun ve Anadolu-Bağdat demiryollarını işleten alman kumpanyasının genel müdürü Hünkenin aracılığı ile kanunlarda yapılan değişikliklerle yeni sendikalar kurulması önlenmişti. Mevcut sendikalar da, sınıfı işçi teşkilatları halini almaya başladıkları için, ya türlü bahanelerle kapatılıyor, yahut ta, başlarına, hükümetin ve yabancı kumpanyaların ajanları getiriliyordu.

Şunu da belirtmek gerekir ki, birçok iş yerlerinde grevler "salgın hastalık" halini almasına rağmen, bunların çoğu başarısızlıkla sonuçlanıyordu. Bunun belibli başlı nedeni, grevlerin iyi teşkilatlanmaması ve grevcilere yardım için para biriktirilmemesiydi. Ote yandan, daima kapitalistlerin tarafını tutan hükümetin, grevcilere gaddarca davranması ve Osmanlı ülkelerinde o zamanlar işçi-sosyalist hareketinin henüz gelişmemiş olması da grevlerin başarısızlığında önemli rol oynuyordu.

1. İşçi ve sosyalist kulüpleri, komite ve grupları, Bulgar İşçi Sosyal-Demokrat Partisi ile Türkiyede işçi ve sosyalist hareketi arasındaki yakınlık

1905—1907 yılları arasında Rusya'da yapılan devrimin, Avrupa memleketlerinde ve bilhassa Bulgaristan, Sırbıya, Yunanistan ve Rumanyada gelişen sosyalist hareketlerinin Osmanlı devletindeki işçi hareketi üzerine büyük tesiri oldu. İstanbul, İzmir ve Selânik gibi büyük işçi merkezlerinde birçok yerli bulgar ve rum sosyalist çalışıyor. Makedonya—Edirne devrim hareketinin sol kanadından bulgar sosyalistleri siyasi faaliyet gösteriyordu.

Daha 1908 Meşrutiyet devriminden önce, Makedonya—Edirne Devrim Komitesinin sosyalist grupları, Osmanlı devletinin Avrupa kısmında faaliyette bulunuyordu. Bunlar, Bulgaristan Dar Sosyalistler Partisi' temsilcilerinin yönetmenleri altında çalışıyorlardı. Makedonya—Edirne Devrim Komitesinin sosyalist grupları, propağandalarını, yerli bulgar ahalisi arasında yapıyorlardı. Fakat, gerek onların, gerekse devrimci bulgar işçi hareketinin yaydığı fikirler, az çok türk işçileri arasında da sızıyordu. Türk ve türk olmayan ahalinin karışık yaşadığı, fakat türk olmayan halkın fazla ve toplu bulunduğu bazı şehirlerde işçi komiteleri kurulmuştu. Meselâ, tütün

SİMENS'DE TÜRKİŞCİLERİNİN TALEPLERİ

zurück

Türkiye'de zorlaşan hayat şartları hergün yüzlerce vatandaşın vatanını terk edip başka memleketlerde iş arama adına mecbur bırakılmaktadır. Bu vatandaşlarımızdan çoğu Almanya'ya gelmekte ve Turist olduklarından kendilerine iş ve oturma müsaadesi verilmekte, Polise oturma müsaadesi için gittiklerinde pasaportlarına (ZURÜK) sınır dışı damgası vurulup memlekete geri yollanmaktadır. Bazıları üç kâğıtçı tercümanların ellerine düşmekte ellerinde kalan son kuruşlarını da kap tırmaktadırlar. Almanya'da bu şekilde türemiş tercüman geçinen binlerce dolandırıcı vardır. Diğer işçilerin bir kısmında ucuza Turistleri çalıştırarak milyonları vuran bazı Alman firmalarının bataklığına düşmektedirler.

Geçenlerde Alman Televizyonu üst üste iki gece böyle kaçak Turist Türk işçisi çalıştıran iki Firmadan örnekler vermiştir. Bu firmalarda çalışan vatandaşlarımız, kendilerine çalışma müsaadesi verilmesi vaadi ile 1000 ile 400 D.Mark para ödediklerini gereken adli mercilere bildirmişlerdir. Bu iki inşaat firması hakkında gereken adli işleme geçilmiş ve vatandaşlarımız Türkiye'ye geri gönderilmişlerdir.

para kesimi

"Almanya, Belçika, Hollanda, Fransa ve diğer Avrupa memleketlerine çalışmak için giden vatandaşlarımızdan bir çoğunun, eşlerine, çocuklarına ve muhtaç ana, babalarına para göndermediği" gerekçesiyle Türkiye Büyük Millet meclisi tale ile girmeden yaptığı son oturumunda bir kanun kabul etmiş ve bu kanun Resmi gazete de ilan edilip meriyete girdiği günden itibaren işçilerin çalıştığı memleketlerde hükümet kanalıyla maaşlarından kesilip Türkiye'deki ailelerine gönderilecektir.

SIEMENS'in Berlin Gartenfeld'deki çamaşır makinası fabrika sında üretim çokluğundan stoklar dolmuş ve bunun neticesi olarakta işçi çıkartılmaya başlamış, ilk olarakta Türk işçileri çıkartılmıştır. Bunun üzerine direnişe geçen Türk işçilerinin isteklerini dile getiren 2 numaralı bildirileri aşağıdadır.

"Siemens Firmasının Gartenfeld'deki Çamaşır makinası imal kısmında, 1970 senesi sonunda bitmesi gereken çamaşır makinalarının dörtte üçü 1970 senesi 6 ncı ayı sonuna kadar imal edilmiştir. Bu kadar kısa zamanda, bu kadar çok işin yapılmasının sebebi akortların yükseltilmesi ve çalıştırdığımız Bantların süratlerinin arttırılması sonucunda olmuştur. Bu çalışma sonucu, Firma, biz Türkiyeden kontratla getirtilen Türk işçilerini başka fabrikalara satmakla mükafatlandırmak istedi. Fakat bizlerin ve bilhassa çok az saat ücretiyle çalıştırılan bacılarımızın direnmeleri sonucunda Siemens bize geldi ve çıkartmayı şimdilik durdurdu.

Her üç ayda bir yapılan işçi toplantısı 11-8-1970 salı günü Siemens salonlarından birinde yapılacaktır. Bu toplantıya katılacak olan biz Türk işçilerinin Siemens'in patronlarından şu sorularımıza cevap vermelerini istiyoruz.

1. Her üç ayda bir yapılan işçi toplantılarında neden biz işçiler konuşuruz ?

2. Niçin işçi temsilcileri bizlerin IGM sendikasına üye olmamızı organize etmiyor ve niçin Türk işçilerini temsil eden Türk işçilerinin seçtiği sözcüler İŞÇİ TEMSİLCİLİĞİN'de yoktur ?

3. Bizleri bir yıl buraya kontratla getirtip, burada da iş yoktur diye başka bir fabrikaya satmaları kanunidir ? Değilse neden yapıyorlar? Eğer kanuni ise neden bir kısmını gönderemediler ?

4. Fabrikanın yıllık imalatı kaç makinadır ? (1970 senesi içinde) ve kaç işçiyle bu imalat yapıldı ?

5. Yarım sene içinde kaç makina imal edildi ? ve gelecek yarım sene içinde kaç makina daha imal edilecek ve bu işte kaç işçi kullanılacak ?

6. Bir taraftan işçi çıkarıyor diğer taraftan Türkiye'den işçi getirtiliyor. Fabrika idarecilerinin bu plansızlıkları karşısında İş Bulma Kurumunun tutumu nedir ? Bilhassa bunu bilmek istiyoruz.

7. Biz Türk işçileri toplu halde İş Bulma Kurumuna gidip bu yanlış tutumu protesto etmek istiyoruz. Fabrika idarecilerinin bu mevzuda görüşü nedir ?

8. Fabrikada alkol yasak olduğu halde, amirlerimiz sarhoş geziyor. Bir çok bürolar meyhane haline gelmiş. Onların bu içkili halleri kazalara ve anlaşmazlıklara sebep oluyor, niçin önlenmiyor ?

9. Pasaportlarımız aylarca Lohnbüro'da kalıyor. Bu hal kanunen yasak mıdır deĞil midir ? Yasaksa neden suçlular cezalandırılmaz ?

10. Aylardır çocuk paralarını neden vermezsiniz ?

11. Hesaplar devamlı aleyhimize yanlış yapılmaktadır. Devamlı olarak yanlışlıkla az para veriyorsunuz. Fazla para ödeme yanlışlığı yapılmıyor. Bu yapılan yanlışlıklar kastidir. Buna ne dersiniz ?

12. İzin paralarının ödenmesinde yapılan haksızlıklara hiç bir işçinin tahammülü kalmadığı halde, sizler seyirci kalmaktasınız. Neden ?

13. Amirlerimizin birinin dediği ötekinin dediğini tutmaz neden ?

14. Elbise dolaplarımız sık sık soyulmaktadır. Bu vaziyet karşısında elbiselerimiz hırsızlığa karşı neden sigorta ettirilmez ?

15. Emniyette olmayan elbiselerimizi Bantlarda soyunup assak fabrikanın tutumu ne olacaktır. "

SİEMENS TÜRK İŞÇİLERİ
DİRENME KOMİTESİ

Türkiye'de KURTULUŞ onbeş günlük işçi gazetesi - sayı : 13
Sahibi: Avrupa Türk Toplumcular Federasyonu Sorumlusu Metin Gür
Yazışma adresi: Türkiye'de Kurtuluş-TTO, 1-Berlin 21 Bandel str.1
Fiatı: 60 kuruş -20 pfennig -Yıllık Abone 20 T.L. -6 DM
Baskı: Verlag-Druck West-Berlin, 1-Berlin 31, Pfalzburger Str.